

SEPTEMBRE

Bez *travail* nejsou koláče

Rok nezačíná v lednu. To ví každý Francouz i Francouzka. Že rok začíná lednem, to si myslí jen přihlouplí lidé, kteří mluví anglicky.

Ve skutečnosti rok začíná v první zářijové ponděli.

Tehdy se totiž Pařížané vracejí do kanceláří po měsíc dlouhé dovolené, takže mohou začít přemýšlet, kam pojedou o volnu v listopadu.

V tuhle dobu se taky dává do pohybu každý francouzský projekt, od nového účesu až po novou jadernou elektrárnu. A proto i já jsem v devět ráno v první zářijové ponděli stál sto metrů od Champs-Élysées a díval jsem se, jak se lidi líbají.

Můj dobrý kamarád Chris mi radil, ať do Francie radši nejezdím. Parádní životní styl, povídá, báječné jídlo a k tomu ještě naprosto politicky nekorektní ženy s nádherným spodním prádlem.

Jenže zároveň mě varoval, že s Francouzi je po čertech těžké vyjít. Tři roky dělal v londýnské pobočce jedné francouzské banky.

„Všechny nás Brity vyrazili den po tom, co francouzská reprezentace dostala nakládačku a vypadla z mistrovství světa. Náhoda to nebyla – ani omylem,“ vykládal mi.

Podle jeho teorie jsou Francouzi jako odmrštěná milenka. V roce 1940 se nám pokoušeli vykládat, jak nás milují, ale my jsme se jenom posmívali jejich přízvuku a taky frňáku generála de Gaulla, a od té doby je prý jen v jednom kuse prudíme svým nechutným jídlem a pokoušíme se ze světa vyhladit francouzštinu. Proto nastavěli tábory pro uprchlíky hned vedle vjezdu do Eurotunelu a odmítají jíst naše hovězí, ačkoli už to je roky, co je podle odborníků bezpečné. Permanentní půjčka za oplátku, vykládal mi. Nejezdi tam.

A já mu na to: milej zlatej, je mi líto, ale musím tam jet a ověřit si, jestli s tím spodním prádlem nekecáš.

Ve většině případů by si člověk koledoval o pořádný malér, pokud by hlavní motivací jeho pracovní mobility byl průzkum místního spodního prádla, ale můj roční pracovní pobyt začal velice slibně.

Našel jsem sídlo svého nového zaměstnavatele, velkolepou měšťanskou budovu z 19. století, přitesanou z mléčně zlatého kamene, a vešel jsem doprostřed hotových orgií.

Lidi se líbali při čekání na výtah. Líbali se před automatem na nápoje. Dokonce i recepční se nakláněla přes pult a s někým se cimala – ke všemu s ženskou, která vešla do budovy chvilku přede mnou.

Potěš pámbu, řekl jsem si, kdyby tu teď uhodila epidemie obličejových oparů, budou všichni muset nosit na palicích kondomy.

Samozřejmě jsem věděl, že Francouzi se v jednom kuse líbají na tváře, ale ohromil mě ten rozsah. Napadlo mě, jestli součástí firemní politiky není příkaz, aby do sebe každý před příchodem do kanclu nacpal hrst extáze.

Došoural jsem se k pultu, kde se ty dvě už přestaly líbat a sdělovaly

si novinky. Tahle firma evidentně nevěří na načančané, rozzážené sexbomby za recepčním pultem, protože recepční měla chlapeckou tvář, která mi připadala o dost vhodnější k mračení se než k úsměvu. Na něco si zrovna stěžovala, ale nerozuměl jsem, na co.

Vysekl jsem na ni svůj nejpříjemnější úsměv, typ „já jsem ten novejš“. Reakce žádná. Nasadil jsem výraz „jsem tu a vcelku bych ocenil, kdyby se mě někdo zeptal, o co mi kráčí“, ale celou minutu si mě nevšímal. Pořád nic. Tak jsem udělal ještě krok a vychrlil jsem navrčené heslo. „Bonjour, je suis Paul West. Je viens voir Monsieur Martin.“ Ty dvě brebentily o tom, že půjdou na „déjeuner“, což je oběd, jak vím, a než si mě recepční konečně všimla, vyměnily si ještě aspoň tučt gest palcem a malíčkem znamenajících „zavolám ti“.

„Monsieur?“ Omluva žádná. Ony dvě se sice líbaly, ale já si můžu tak leda políbit.

Zopakoval jsem heslo. Nebo jsem se o to pokusil.

„Bonjour, je...“ Kdepak, na to jsem měl hlavu příliš plnou potlačovaného vzteku a lingvistických špaget. „Paul West,“ vybafl jsem. „Monsieur Martin.“ Kdo potřebuje slovesa? Přinutil jsem se k dalšímu snaživému úsměvu.

Recepční – na jmenovce měla napsáno kupodivu Marianne, nikoli dr. Hannibal Lecter – místo odpovědi zamlaskala.

Skoro jsem slyšel, jak myslí: neumí francouzsky. A nejspíš si myslí, že de Gaulle měl velký frňák. Hajzl.

„Zavolám jeho sekretárce,“ řekla. Nejspíš. Zvedla sluchátko a navolila číslo, při tom si mě ovšem prohlédla od hlavy k patě s výrazem, jako bych podle ní nesplňoval standardy požadované u toho, kdo se chce sejít s jejím šéfem.

To fakt vypadám tak mizerně? zamyslel jsem se. Vynasnažil jsem se vypadat tak *chic*, jak jenom Brit v Paříži vypadat může. Vzal jsem si svůj nejlepší šedočerný oblek od Paula Smithe (svůj jediný oblek od Paula Smithe). Košili tak bělostnou, až vypadala, jako kdyby bource morušové krmili bělícím roztokem. K tomu kravatu od firmy Hermès, módní způsobem tak elektrizujícím, že kdybych ji strčil do

zásuvky, mohlo by na to jezdit celé pařížské metro. Dokonce jsem si navlékl i černé hedvábné trenýrky, abych svou sebeúctu nakopl i v oblastech zvnějšku neviditelných. Francouzky nejsou jediné, kdo to umí se spodním prádlem.

V žádném případě jsem si nezasloužil takový pohrdavý pohled, obzvlášť ne ve srovnání s většinou lidí, které jsem viděl vcházet do budovy. Chlapi vypadali jako Dilbert, ženy na sobě měly levné šaty z katalogu a kdekdo byl obutý do náramně pohodlných botek.

„Christine? J'ai un Monsieur...?“ Recepční Marianne po mně zašilhala.

To byla rozhodně narážka, abych něco řekl, jenže co?

„Votre nom?“ napověděla Marianne, obrátila oči v sloup a druhé slovo proměnila v kvil zoufalství nad mou bezmeznou nedovtipností.

„Paul West.“

„Pól Ués,“ přetlumočila Marianne. „Jde na návštěvu k panu Marti-
novi.“ Zavěsila. „Posaďte se, tam,“ dodala, to vše pozvolnou fran-
couzštinou, jakou se mluví k pacientům s Alzheimerovou choro-
bou.

Ukázalo se nad slunce jasně, že ty načančané, rozzářené sexbomby si šéfík drží u sebe na sekretariátě; Christine, sekretářka, která si mě odvedla do pátého patra, byla vysoká bruneta s elegantním držením těla. Na tmavě nalíčených rtech měla jeden z těch úsměvů, které rozpouštějí ledy v pánských kalhotách na vzdálenost dvaceti kroků. Ve výtahu jsem od ní stál pouhý kousínek, díval jsem se jí hluboko do očí a nasával jsem její parfém. Byla v něm troška skořice. Vůbec voněla dost požitelně.

Byla to jedna z těch příležitostí, kdy člověk v duchu promlouvá k výtahu a prosí ho, aby nedělal fóry a zasekl se. Aby zůstal viset mezi dvěma patry. Čurat jsem nedávno byl, takže čekání bych vydržel. Hlavně mi dejte hodinku dvě, abych mohl před nedobrovolným obe-
censtvem rozvinout své osobní kouzlo.

Malér byl v tom, že to bych ji musel napřed naučit anglicky. Když jsem se ji pokusil rozpovídat, jen se oslnivě usmála a francouzsky se omluvila, že neumí ani žbleptnout. Ale hlavně že jsem konečně potkal jednu Pařížanku, která si mě neměří nenávistně.

Vyšli jsme do chodby, která vypadala, jako kdyby do gotického zámečku vrazila sklenářská dodávka. Celou skřípající a naleštěnou dřevěnou podlahu až na krajíčky pokrýval dlouhý běhoun orientálního vzhledu. Strop a stěny zdobily samé štukové kudrlinky, zato původní dveře někdo surově vyrval z pantů a nahradil je dveřmi z tónovaného skla, vzor sedmdesátá léta. A jako by se pak za ten průnik stylů kdosi zastyděl a pokusil se jej zakrýt takovým kvantem rostlin v květináčích, že by na chodbě mohla klidně proběhnout menší válka v džungli.

Christine na jedny skleněné dveře zaklepala a hned se ozval zvučný mužský hlas: „Entrez!“

Vešel jsem a uviděl jsem ho, jak sedí a za ramenem má Eiffelovku, která trčí do nebe s obláčky jako prst. Můj nový šéf vstal, obešel psací stůl a šel mě přivítat.

„Monsieur Martin,“ napřáhl jsem k němu ruku. „Rád vás zase vidím.“

„Žádny pan Martin, ale Jean-Marie,“ odpověděl. Anglicky mluvil trochu s přízvukem, ale jinak výtečně. Stiskl mi ruku a zároveň si mě přitáhl tak blízko, až jsem si pomyslel, jestli to všeobecné ocicmávání nečeká i mě. Ale kdepak, jen mě chtěl poplácat po rameni. „Vítám tě ve Francii,“ povídá.

A kurva drát, pomyslel jsem si. Tak už mě mají rádi dva.

Jean-Marie vypadal na ředitele firmy náramně dobře. Bylo mu tak kolem padesátky, ale v černých očích se mu mladicky blýskalo, vlasy mu ustupovaly z čela, ale měl je ulízané a přistřižené nakrátko, takže to nevadilo. Košile v barvě pruské modři a zlatá kravata byly nedbalá elegance sama. Měl upřímnou, přátelskou tvář.